

Dansk-vestindisk Straffelovgivning.

Af Olaf Haack.

I »Ugeskrift for Retsvæsen« Nr. 43/1915 har Højesterets-assessor *Gram* fremsat nogle Bemærkninger om dansk-vestindisk Straffelovgivning, særlig Anordningen af 8. Juni 1912, der udelukker Smaatyverier af planmæssig dyrkede Frugter eller Vækster fra Mark eller Have fra den mildere Bedømmelse som »undtaget Tyveri«, og peget paa Ønskeligheden af, at denne Anordning snarest revideres, hvorved Spørgsmaalet om en Ændring af hele den antikverede vestindiske Straffelovgivning maaske kunde tages op til alvorlig Drøftelse.

Det kan formentlig have nogen Interesse at se lidt nærmere paa den for de dansk-vestindiske Øer gældende Straffelovgivning. Straffeloven af 10. Februar 1866 gælder ikke for Øerne; Straffegrundlaget er derfor Bestemmelserne i Christian d. Vtes danske Lov af 1683, for saa vidt ikke disse er afløst ved senere Lovgivning. Dette sidste er Tilfældet for det store Forbrydelseskompleks, der omfattes af de 4 systematiske Love, der er prægede af *Ørsted*: Fr. 4. Oktober 1833 om Angreb paa Legeme og Frihed, der giver nye Straffebestemmelser for Drab, Vold paa Person og Frihedsberøvelse og herunder tillige indbefatter Overfald paa Embedsmænd eller fremmede Gesandter, Forbrydelser, der i Straffeloven er udsondret fra Voldskapitlet; Fr. 11. April 1840, der giver Straffebestemmelser for de almindelige Berigelsesforbrydelser, Tyveri, Hæleri, Bedrageri, Røveri, Afpresning, ulovlig Omgang med Hiittegods, og derhos for falsk Maal og Vægt, Stempelfalsk, Varefalsk, Dokumentfalsk, Falskmont-

neri og svigagtig Fallit; Fr. 15. April 1840 om Straf for falsk Vidnesbyrd og anden Mened m. m., samt endelig Fr. 26. Marts 1841, der behandler Brandstiftelse. Disse Lovarbejder viser i Forhold til Danske Lov en vidtskreden Humanitet og Mildhed; men i Forhold til den i Kongeriget gældende Straffelov af 1866 er dog Straffene for en stor Del ganske overordentlig strænge, særlig for de praktisk vigtigste Delikter, Berigelsesforbrydelsernes Vedkommende. For første Gang begaaet simpelt Tyveri er Straffen fra 2×5 Dages Fængsel paa Vand og Brød til 4 Aars Strafarbejde, hvilket vil sige, at baade Minimum og Maksimum er dobbelt saa højt som i Kongeriget efter Strfl. § 228. For »kvalificeret« Tyveri, hvortil foruden Kvægtyveri fra Marken, Kirketyveri, Posttyveri og Indbrudstyveri yderligere hører Tyveri fra Kongehusets Slotte, Skippers eller Styrmands Tyveri af det ham betroede Gods og Tyveri begaaet i Anledning af Skibbrud, Ildbrand eller anden saadan Ulykke, er Minimum efter Fr. 1840 normalt 3 Aars Strafarbejde, dog saaledes, at Straffen for det sidstnævnte Tyveri er bestemt til det tredobbelte af den Straf, Tyveriet som simpelt vilde have paadraget den skyldige, hvis det ikke var begaaet under en slig Situation, og at for Indbrud det normale Minimum er 2 Aar, men bliver 6 Aar, hvis Tyven ved Nattetid er brudt ind i et beboet Sted, har indsneget sig dersteds for at stjæle ved Nattetid, eller maa antages at ville i paakommende Tilfælde have anvendt personlig Vold for at forsvare sig; efter dansk Strfl. § 229 er Minimum for alt groft Tyveri 8 Maaneders Forbedringshus. Allerede anden Gang begaaet simpelt Tyveri kræver efter Fr. 1840 Strafarbejde, hvilket efter dansk Strfl. først gælder for tredje Gangs Begaelse. I det hele er Gentagelsesstraffene meget strænge, Gentagelsesvirkningen forældes ikke, og 5. Gang begaaet Tyveri medfører nødvendigvis, selv om alle Tyverierne er simple, Strafarbejde paa Livstid. Hertil kommer yderligere, at Domme for egentligt Bedrageri, Afpresning, Varefalsk, falsk Maal og Vægt, Stempelfalsk, Dokumentfalsk, Møntfalsk og svigagtig Fallit have

Gentagelsesvirkning paa Tyveri under visse nærmere Betingelser med Hensyn til Strafferammens og den idømte Strafs Størrelse. Det vil herefter ikke saa sjælden blive nødvendigt at idømme Strafarbejde paa Livstid for et Tyveri, der, maalt efter vor Straffelov, kun vilde medføre nogle Aars Strafarbejde; ved Højesteretsdom af 23. Juni 1914 *) maatte man saaledes idømme Livstidsstraf for en undvegen Straffange, der i Løbet af Aarene 1901—13 var dømt 4 Gange til Strafarbejde for Tyveri og nu efter Undvigelsen fra den senest idømte Straf havde stjaalet 2 Aarer, en Baad og ved Indbrud nogle Varer fra en Butik. Paa de strænge Gentagelsesregler er der dog allerede bødlet noget ved An. 6. Januar 1852, der i § 2 undergiver Sager om simpelt Tyveri, Hæleri og Bedrageri samt lignende Ejendomsindgreb, naar Overtrædelsen befindes at kunne afsones med Fængsel paa Vand og Brød, Behandling og Paadømmelse ved Politiretterne i Vestindien med den Virkning, at de saaledes afsagte Domme ikke faa egentlig Gentagelsesvirkning, men kun i Gentagelsestilfældene virker som skærpene Omstændigheder, hvorhos det tillades i disse Sager at idømme Tvangsarbejde i Stedet for Vand- og Brødsstraf, saaledes at 12 Dages Tvangsarbejde svarer til 48 Timers Fængsel paa Vand og Brød. Et illustrerende Eksempel paa den haarde Virkning af de fremstillede Gentagelsesregler ses i IIRDom af 26. Marts 1907 *), hvor en Person, der tidligere var dømt en Gang for Bedrageri og Falsk, og nu for første Gang skulde straffes for Tyveri, maatte anses med Strafarbejde i 1 Aar, uagtet det kun drejede sig om simpelt Tyveri af et Par Støvler til Værdi 6 francs. — Undtaget Tyveri, hvor Straffen kan gaa ned til Bøder, hvor Paatale er afhængig af den forurettedes Begæring, og hvor Gentagelsesvirkning ikke finder Sted, er hjemlet i Fr. 1840 § 30, som imidlertid er ændret ved den tidligere omtalte An. 8. Juni 1912, der bestemmer, at Tyveri fra Mark

*) H. R. Tidende 1914 p. 335.

***) H. R. Tidende 1907 p. 55.

eller Have af saadanne Vækster eller Dele deraf eller af Frugter, der øjensynlig ere Genstand for Udnyttelse eller planmæssig Dyrkning, altid skal ansees som forbundet med Omstændigheder, der udelukke Handlingen fra den mildere Bedømmelse. I Henhold til denne Bestemmelse maatte HRDommen af 31. August 1915 *) idømme en Mand, der paa en Plantages Sukkerrørsmark havde til Fortæring afskaaret og tilegnet sig to Stykker Sukkerrør til Værdi i alt 7—8 Øre, Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 5×48 Timer **). Iøvrigt er det af Finansministeren under Finanslovsdebatten i afvigte Efteraar oplyst, at An. af 1912 ikke, som man kunde tro, er givet for at skærme de store Plantageejere mod Smaatyverier, men at dens Fremkomst tværtimod er motiveret ved Smaafolks Interesse i, at deres smaa Haver og Dyrkninger bliver ladt i Fred. — HæleriStraffen er ligeledes meget alvorlig, begynder med et Minimum af 5-Dages Fængsel paa Vand og Brød, er ved 3. Gang begaaet Forbrydelse mindst 2 Aars Strafarbejde for ved 6. Gang ubetinget at være Strafarbejde paa Livstid. Tyveri har fuld Gentagelsesvirkning paa Hæleri, hvorfor den stigende Gentagelsesvirkning ikke i tilstrækkeligt Omfang afbødes ved den foretrede Bestemmelse i An. af 1852. Ved HRDom af 18. Novbr. 1902 ***) blev en Kvinde straffet som for 6. Gang begaaet Hæleri med livsvarigt Tugthusarbejde. — De øvrige i Fr. 1840 omhandlede Forbrydelser ere ligeledes dersteds belagt med meget strænge Straffe, saaledes kan bl. a. nævnes, at almindeligt Bedrageri straffes som simpelt Tyveri og har Gentagelsesstraf ligesom Tyveri, og at sædvanligt Dokumentfalsk af den i Strfl. § 268 omhandlede Art ubetinget straffes med Strafarbejde med et normalt Minimum af 3 Aar, medens Strfl. § 268 giver Mulighed for at gaa ned til 4×5

*) H. R. Tidende 1915 p. 397.

***) Ifølge Pl. af 18. Oktober 1820 afsones Fængsel paa Vand og Brød i Vestindien i 48 Timer uden Mellemfrist, derefter med 48 Timers Mellemfrist for hver 48 Timers Vand og Brød.

***) H. R. Tidende 1902 p. 488.

Dages Fængsel paa Vand og Brød. — Den samme Haardhed genfindes i Fr. 15. April 1840, hvor Minimum for beediget falsk Vidneforklaring er 4 Aars Strafarbejde mod 2 Aar efter Strfl. § 145, og i Fr. 1841, der straffer Brandstiftelse paa anden Mands Hus eller Skib uden kvalificerende Omstændigheder med Strafarbejde paa Livstid eller dog mindst paa 8 Aar. Reglerne i Fr. 1833 om Straf for Legemskrænkelser er maaske dem, der mindst paakræver Forandring, bortset fra en nødvendig Indskrænkning i Dødsstraffens Anvendelse — saaledes ved Forsøg paa overlagt Drab — og en Ændring paa det herhen hørende Forbrydelsesomraade, der endnu underligger Danske Lovs Bestemmelser. HRDom af 27. Juli 1909 *) maatte efter D. L. 6—6—7 dømme en 20-aarig Barnemorderske til »at miste sin Hals og Hovedet at sættes paa en Stage«, og HRDom af 30. August 1909 **) kunde ikke undgaa i Medfør af D. L. 6—6—22 jfr. Fr. 1833 § 14 at dømme en 17-aarig Pige, der havde forsøgt at forgive sin Husmoder, fra Livet.

Bortset fra de 4 systematiske Straffelove gælder i dansk Vestindien dels Straffebestemmelserne i D. L., dels en Række nyere Specialbestemmelser. Det første er navnlig Tilfældet for en stor Del af de saakaldte Sædelighedsforbrydelser: Derfor blev ved HRDom af 2. Februar 1914 ***) en 19-aarig Mand efter D. L. 6—13—16 dømt fra Livet for Voldtægt overfor en 13-aarig Pige, medens Underretsdømmen, der havde ment ikke at kunne statuere egentlig Voldtægt, havde idømt en arbitrær Straf af 18 Maaneders Forbedringshus; HRDom af 17. Februar 1910 †) maatte endog i Medfør af D. L. 6—13—18 idømme samme Straf for et Voldtægtsforsøg. For egentlig Blodskam kræver D. L. 6—13—14 jfr. Fr. 23. Maj 1800 ligeledes Livsstraf. Og fuldkommen barbarisk lyder det, naar man den Dag i Dag er nødt til at dømme til

*) H. R. Tidende 1909 p. 273, jfr. ogsaa 1900 p. 44.

**) H. R. Tidende 1909 p. 289.

***) H. R. Tidende 1913 p. 825.

†) H. R. Tidende 1909 p. 708.

Død ved Opbrænding paa Baalet i Overensstemmelse med D. L. 6—13—15 en Neger, der har begaaet crimen bestialitatis, saaledes som senest statueret ved IIRDom af 14. Oktober 1902 *), medens Straffeloven for dette Forhold sætter et Minimum af 8 Maaneders Forbedringshusarbejde, og det nye danske Straffelovsudkast lader Forholdet som saadant (bortset fra Spørgsmaal om Dyrplageri eller Krænkelse af andres Blufærdighed) være straffrit! For Utugt med Børn findes formentlig ingen i Vestindien gældende Straffebestemmelse, saa at dette Forhold maa straffes arbitrært. Af gældende, forældede Bestemmelser skal sluttelig endnu nævnes Pl. 19. April 1805, der for det egentlige Danmark er afløst ved Strfl. § 16. Efter denne Plakat, der for den efter Udstaaelsen af Strafarbejde udviste Udlænding, der ulovlig vender tilbage til Riget, foreskriver Straf af dobbelt saa lang Tids Strafarbejde som idømt ham for den forudgaaede Forbrydelse, kunde det ikke undgaas ved IIRDom af 17. Februar 1902 **) at idømme 4 Aars Forbedringshusarbejde for den blotte Tilbagevenden til Vestindien.

For en Række speciellere Omraader foreligger der, som nævnt, nyere Straffebestemmelser af moderne Indhold for Vestindien: Presseloven af 1851 og Dyrplageriloven af 1857 er gjort anvendelige dersteds; Anordninger af 1871 og 1885 fastsætter Straffen for Beskadigelse af elektriske Telegrafer; Betleri og Løsgængereri er ordnet ved Anordning 24. Oktober 1879, der for sidstnævnte Forseelse fastsætter det Maksimum af 2 Aars Tvangsarbejde, som i Kongeriget først er bleven hjemlet ved midlertidig Straffelov af 1905. An. 6. Juli 1906 om Modarbejdelse af venerisk Smitte i dansk Vestindien indeholder Straffebestemmelserne for den, der udsætter andre for saadan Smitte. Sluttelig maa nævnes den betydningsfulde Bestemmelse i An. 25. Oktober 1910 § 1, der tillader Dommeren i de Tilfælde, hvor den lovbestemte Straf for en

*) H. R. Tidende 1902 p. 361.

**) H. R. Tidende 1901 p. 733.

Forbrydelse er Fængsel paa Vand og Brød, at omsætte Straffen til Tvangsarbejde saaledes, at 2 Dage af det nævnte Fængsel svarer til 12 Dages Tvangsarbejde.

Den foranstaaende Gennemgang af en Del vigtigere Straffebestemmelser vil have vist, at Straffelovgivningen for de danske vestindiske Øer er ufuldstændig og paa væsentlige Omraader, særlig Berigelsesforbrydelsernes og Sædelighedsdelikternes, forældet og af en urimelig og uanvendelig Haardhed. Der er i det foregaaende væsentlig kun talt om de enkelte straffbare Forhold; men det maa erindres, at ogsaa de Retsregler, der vedrører en Straffelovs almindelige Del, for Vestindien er gammeldags og mangelfulde; den kriminelle Lavalder er saaledes vedblivende 10 Aar. De drakoniske Straffe, Domstolene nødes til at idømme, maa derfor stadig ned sættes ved Hjælp af den kongelige Benaadningsmyndighed. Men ligesom det er uanstændigt og uværdigt, at en Kulturstats øverste Domstol er nødt til at idømme Straf af »Baal og Brand«, og at Underrettsdommeren ved Domsafsigelsen næsten er nødt til at berolige den dømte med, at Straffen sikkert ikke vil blive eksekveret, er det nedbrydende for Rettens Autoritet stadig at true med Onder, man hverken kan eller vil omsætte i Virkelighed, og at lade den Behandling, der i Hovedlandet er retslig tilsikret, være en Naadesakt i Bilandene. Dette har man naturligvis for længst indset herhjemme. Vestindisk Straffelovgivning er efter Kolonialloven af 27. November 1863 § 1 undergivet Ordning af Kongen og Øernes Kolonialraad i Forening. I Centralbestyrelsen for de dansk-vestindiske Øer under Finansministeriet, hvorigennem Øerne administreres, har man i længere Tid arbejdet med Udkast til en ny Straffekodeks for Vestindien; men Spørgsmaalet blev stillet i Bero under Hensyn til det paabegyndte Arbejde for Fremkaffelsen af en ny kongerisk Straffelov, idet man mente at burde afvente dennes Fremkomst for at indrette den vestindiske derefter. Imidlertid har Forholdene — derunder formentlig ogsaa den af Højesteretsassessor

Gram fremdragne, førnævnte Højesteretsdom om de stjaalne 2 Sukkerrør — bevirket, at Finansministeren nu har ment det uforsvarligt længere at bibeholde den nuværende Tingenes Tilstand, hvorfor et Forslag til Anordning, baseret paa Straffeloven af 1866 med de af de særlige vestindiske Forhold paakrævede Ændringer, er udarbejdet i Finansministeriet og tilsendt Øernes Guvernør til Forelæggelse for Kolonialraadene i Vinter. Der er saaledes glædelig Udsigt til en højst paakrævet Reform paa dette Omraade; hvis den paaklagede An. af 1912 for en Del har givet Stødet hertil, har den dog i alle Fald udrettet noget godt.